

اسلام مجبوری

شعاری : « دینی بر صیبات ، حیوانی بر دیر در » در .

پیل ۲ صائی ۴۲ ۷۰ جاذی الاولی ۱۳۳۴ مدیری : حلیم ثابت
۲۸ شباط ۱۳۳۱

جلد : ۴

قرآنہ کریم
سورۃ آل عمرانک ۸۸ نجی . آیتدن ۹۵ نجی آیتہ قدر مفهوم شریفی
[حاشیہ لی مفهوم قرآندن] مرحوم مناسترلی رفعت

تاریخ
تورکلر و اسلامیت
اجتماعیات
دین و حرب
م . شمس الدین
عبداللطیف نوزاد

نسخہ سی ۶۰ پارہ در

توزیع بری « زمان کتب خانہ سیدر »

تیم استقبال مطبعہ سی

تورکلر، جاهلیه عرق و عنقه لرینک، ایرانیه شن مسلمانلنک تاثیراتندن آزاده قالش اولسه لر دی، اسلامیت حقیقیه مر بوط بولندقلری دورلرده نصل اعتلا ایتمش لره؛ دائماً عین صورتله؛ شانندن شرفه، ظفردن شوکته یو- رویه جکلر دی. واسفاکه حقیقی مسلماننق اونوتیله برق آفاق خرافه کابوسلری استیلا ایتدکن صوکره، بونجیب قوم، ظلمت ایچنده بوغولش، عطالت چامورینه صوقولش، انقراض چوقورینه یووارلانمشدر. تورکلره یکی برحیات ویرمک ایچون دینلرنی، عنقه لرینی، اعتیادلرنی مضر ویا باجمعی شیردن تلهیر ایتمک، (شرع مجمل) ه استاد، ملی ومانی مرفردن دینی، اجتماعی حیاتی اعلا ایدمک اساسلر چیقارمق ایجاب ایدر. چونکه فطرتاً دیندار اولان تورک، دینسز یاشایمز. فقط، خرافات ایله ده انقراض و سفالتدن قورتیله مز!

م . شمس الیه

اجتماعیات

دین و حرب

انسانک حدود مادیت و معنویتنی بحق تمین ایتمک، روح ایله جسم آره سنده کی گرفت و معضل رابطه یی بولوب هر ایکینک حیاتی علاقه لرینی تحلیلله باشلامق، قصه جه: روح ایله جسمک ماهیوی نسبتلرنی یقیناً یلمک هنوز علمه میسر اولما بقله برابر بنری؛ فردو جمعیت اعتباریه مطالعه ایدرکن اون، ماده و معنایه آیرمق، ایشی قولایلاشدیره جنی ایچین پک موافق و واقعیه مطابق برتفریق اولور. فی الحقیقه وارلنمک قاریشیق مرکبتی بساطته ارجاعه چالیشیرکن، تجریدارمز؛ بزی نهایت جسم و روحه، قالب و معنایه ایصال ایتمکده و اساساً شعورمز، بوشائیتی؛ ادراک خارجی و باطنی ایله، استدلال ایله، ایجه وسائل معرفت ایله سوه سوه بولوب چیقارمقده در. بوجانده انسانک حاجت لری موضوع بحث اولورکن بونلری؛ (مادی و معنوی)

قسمتین آیرمق، واقعدن اوزاق بر تقسیم اولماز . ایلک فرد بشر ؛ مادیت و معنویتک نه قدر شامیری اولمشه بو ایکی خاصه تک ایسته‌دیکی شیئلری بولوب ویرمکده او قدر مضطر قالشدو :

روحک ایلک مطالبندن بری وبلکه برنجیمی هیچ شهه یوقدرکه « معبود » اولشدو . بوسورتله بشرک ، معنوی حاجتلی صیراننده دین ، قدم و ماهیت اعتباریله تمیز ایتمش اولیور . ایلک انسان ؛ صرف عقلیله باش باشه قالدقیری زمان ، اوصافده ضلاله دوشمش ونا اصابت ایتمش اولماری محتمل کورونمکله برابر ، هر حالده کندیلرینه « ضراء و سراء » ده پناه اولاییه جک بر قادر مطلق آرامشدر . بر طرفدن بویله بر استنادکاه دیشان بولمق احتیاجی طویان بشر ؛ دیگر طرفدن کندی قدرتی یوقلامقدن ده خالی قالمش ، کوچی بتدیکی قدر هم نفسی ، هم « اعتقاد » نی مدافعه‌یه حاضر لاشدو . ایسته یوقلامه ، بو استحضار ؛ قدمانک « دفع مضرت » تعبیر ایتمکلی بر « معنوی حاجت » ک مولودیدر و انشأت اعتباریله قدمی ؛ « دین ، معبود » حاجت معنویه سنک کندی کوسته‌مه‌سندن یک ده مؤخر دکلدو ؛ فی الواقع بر طرفدن خضوع و اقبال ایله خالفته عرض مناجات و حاجات ایدن انسان ؛ دیگر طرفدن ، یا بو خصوصده کنیت مختلف اولان هم نوعی اورتدن قالدیرمق ، یا خود « معبود » یته ربان تقدیم ایتمک ایچون بیجاغنی بیله‌مکی اونوتامشدو : مرادینه ایرمک ایچین قارده‌شتی اولدورن قابل ، بوماجرایه کوز یاشلری دوکن جناب « صفی الله » ایله ، طوفانه میدان اوقویان ابن نوح ؛ هب ایلک انسانلر ایدی . ایش بویله اولدوغنی ایچین ، و قلیله « انسان ، انسان ایچین بر قوردوز . « دین ذات ؛ هیچ اصابت ایتمه‌شدو دینه‌مز ؛ بوسوز ، آدم اوغلنک بر برینه ایصنق قابلی اولدوغنی نفی ایتمسی اعتباریله خطا آلود ایسه‌ده آکلاشانک ، بر آرمیه کله‌نله ؛ ایچیه قان دو کوله‌سنه مال اولدوغنی تضمن ایله‌مه‌سی نقطه نظرندن نصیه‌دار صحتدر .

برده بشرک غریب تجلیلرندن ، حیرت ویرن مقدراتندندرکه او ،

اکثریته کتاب صلح و سلامتی، تفاهنامه مقاصدنی قانله یازمق مجبوریتده قالشدر. اوله که هم نوعیه دوست اولایلکم ایچین اولاشمن اولوق ضرورتی حس ایتدیکی بینه واقعدر .

سددن اوزاقلاشمالم : قدم ونشات اعتباریه بربریه بوقدر ملاصق اولان وایکیسده معنوی حاجتله زمره سندن بولونان دین و حربك متقابل نظرلری نهدر، مناسبلری نه بولدهدر؛ ایته موضوعمرك ایلک صفحه سی، بو: انسان قانی دوکک ؛ اساس مصلحت اعتباریه عقل و وحیک شر ومنکر کوره جکی بر حرکت اولقله برابر بعضاً بشرک منہاج هدایتی اولان بوایکی مرجعه کورده ضرورتله، حاجتله؛ اونی ایاحه وحتی ایجاب ایدر. بونک ایچوندرکه: دین تاریخلرنده، دین کتابلرنده ایچمهده حرب و ضرب بجنی کورولور . محاربه میدانلرنده ملتک باشنه کچمش پیغمبرله، فاتحله عقل خواجه لکی ایدن فیلسوفلر و طالمر بولونمایی هب بویوزدندر . حضرت موسی علیه السلام ؛ نفسی و قومی مدافعه ایتدی ایستین و بک ائی بیلن بر اولوالعزم قهرمان ایدی . حضرت عیسی علیه السلام ؛ طرفدار مسالت بر شارع اولقله برابر بونمایل ؛ مختلف جدال صحه لرنده ، ظالم و مظلوم، یورغون دوشن بر جمعیه تفع قدرت ایله جیات نوویرمه متوجهدر. نمرود ؛ حضرت ابراهیمك شرکه قارشی قویان سطوت وشوکت ایمانی؛ نمرود آتشیله احما ایده بیله جکنی خولیا ایله مشدی . حضرت سلیمانك، نبوت ایله سلطنتی جمع ایدن قدرت مادیه و معنویه سی ایسه ماورای طبیعت قدر سوق حاکمیت ایده بیلمشدی !

شارع اعظممز ، فخر کائنات (علیه اکمل الصلوات والتحیات)

حضرتلرینه کلنجه :

اونک تأسیس بویوردوغی شرع نمین؛ حق و قوتک، سلم وجدالك حسن آمیزیشنی اك عادلانه و حکیمانه بر صورتده تأمین ایتمش وذات یاک رسالتناهی بومبدأ کریمک معظم و مبارک بر نمثل اولمشدر : وسول اکرم ؛ هر نقطه نظر دن غالب و مقتدر، قوی و عزیز ایدی؛ فیض و سعادت منبئی اولان قلب

رحیم نبوی، نه قدر حلم و ملایمت، لطف و شفقت ایله مشحون ایسه جلال و کمالله مصدر بولونان عقل فعال ییغمیری ده اوقدر شدیدالشکیه قاهر و بی پروادر .

دینک که انسانک ایلك معنوی حاجتلی اولوق اوزره کورونن دین وجدال آره سنده ؛ برنده عفو، التجا، تضرع، استغفار، او برنده تحکم و تجبر، قوته کورونک ایزلری بولونوق طولانیسیله برانیتیزلک اولماسی واردخاملر اولا بیلمه سنه رعماً، بر چوق تقاط نظر دن - ذوالجلالک قدیر و عزیز اولماسی، حق وعدلک اعلاسی، مدافعه‌سی؛ باطلک، ظلمک احساسی... کچی - موانست و مظاهرهت وارد .

بوندن باشقه دینک آخرت حیاتی وعد ایتمکده بولونماسی، بالخاصه حق بولنده دنیان کچکله بو حیاتی جذب روح ایده جک بر صورتده تصویر ی؛ دیندارلری حرب میدانلرنده کزیده بر قهرمان، بر فانی ابد پیا موقع معلانسه اصعاد ایتمدر .

عمومیتله دین ایله حرب آره سنده بوسیق مناسبتی بولدقن صوکر ا ادیانک آمی اولان (اسلام) ک بو خصوصده کی نقطه نظرنده بر مدت داها توقف ایده لم :

دین مینمزک اعتقاد و عمله متعلق حکملرنده، فرده و جماعته قازاندر مق ایسته دیکی غایه دنیا و آخرت سعادتق در . بومشروع سعادتق، اله کچیرمک ایچین مشروع واسطه لر بولوق لازم کلیر. حربده غایه دکل، بر واسطه در . بناء علیه دینک تعمیر مخصوصیله جهاد ؛ مسلمک و بشرک سعادتق احضاره متوجه و موفق اولدقجه باحدر ؛ حتی بعضاده الجای حاجات ایله واجیدر . اساساً شرع محمدی؛ مقتضیات حیاته و الجآته واسع مقیاسده بر حصه تشریح آیرمشدر . دینه بیلیرکه : دینیز ؛ لاهوت ایله ناسوت، آخری ایله دنیا آرانده کی نسبتلری اوقدر آبی و واضح کوستر مش، بو مفهوملری اوقدر باریشدر مش، اوقدر بر برینه باغلامش، حاصل سیر حیاته او قدر مثبت بر قیمت و یرمشدر که اک معند عقللر بیله بوايضاح مینک حضورنده سرفرو

برده ایمان اولور. اونک، حرب حقتده کی ملاحظه لری ده هپ بواس کریدن مقبدر. بناه علیه ایلك مؤمنارك جهاد ایله مأموریتی برآز تاخر ایتمش، و حاجت مس ایتمدیکجه، مناسب زمانی کله دیکجه بوایشه باشلانامشدر. فقط ر دفعه بووظیفه توجه ایدنجه؛ اونی، اک غادلانه، اک عاقلانه بر صورتده ایفا ایده بیلیمک ایچین لازم کلن احکامده یکندیگری ولی ایتمش، و مسئله جهاد؛ معنوی حاجتک مقضالرینه کوره حل اولمشدر. شویله که:

تنازع قانون فطریسی؛ (ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض - اللهم انسالری بربرلریته مسلط ایتمه سی، اونلری (بربرلریته چکیشدیره رک اصلاح ایتمک یولی) اولماسایدی بودنیا، فساده واریر، آلت اوست اولوردی!) ینه کریمه سیله تثیت بو یورولدقدن سوکرا غایه سی تعیین وسوه استعماله میدان بر اقامق ایچین شرطلری تحدید ایدلمشدر.

اسلامه کوره حربک غایه سی، (حق) ک یروزنده بین الامم قوت بولماسیدرکه بو کیفیت (اعلای کلمه الله) تمیر مخصوصیله افاده اولونور. الله، غنی عن العالمین اولدوغی ایچین اونک کله سندن مقصد؛ حق وعدلدر. بونکچون اهل اسلام؛ شخصی وکیفی دعوالر یولنده حرب ایتمز. جهادک کرک مباح، کرک واجب اولماسی؛ اوغایه ایله مشروطدر. [۱۰]

برده مسلمانلق؛ تدافعی اولسون، تجاوزی اولسون حربلرنده دائما دشمنلرینه عدل ورفق ایله معامله ایدر؛ چوجوقلری، اختیارلری، تسلیم نفس ایدنلری اولدورمز. یوتدن بشقه غالبیت نمرسنگ سوه استعماله مساغ یوقدر؛ مغلوبلر، حقلرندن محروم ایدلتر، اونلرک ماللری غصب اولونماز، حریت دین و معامله تجاوز منهی در؛ کندیلرندن بالکنز جزیه ایستیر، بوده پک عادلانه اولور.

عصرمز افاضلندن فرید وجدی حضرتلری؛ تفسیرینک مقدمه سندم جهادک غایه و شرطلری بو یولده تعییندن سوکرا شویله بر مسئله مهمه وضع ایدیور:

[۱۰] بوکونده حقتک ظفر بولاسی ایچون جهاد ایدیورز.

بری حقیقت دیکھو کہ : ترقی قانونی ، البتہ برکون بشریتی ، کشفیات علمیہ ایہ اوپاہ برسویۃ مدنیہ یہ ایصال ایڈہ جکدرکہ آرتیق بوسایہ دہ اسباب حرب دہ اور تادن فالقمش بولونا جقدر . ایشتہ اوصیرادہ قرآنک حرب حقتندہ کی حکمی نہ اولاجقدر ؟

متعاقباً شوعلمانہ جوابی ویریور :

دیروزکہ : قرآنک حربدن بحث ایتمہ سی ؛ بوخصوصدہ برطاقم نظامات عادلہ وضع واوقی شان انسانیتہ الویریشلی بعض قوانین ایلہ تحدید ایتمک ایچوندر . یوقسہ بومسألہ دہ کی نظری دہ اقوامک ، اجتمعی قانونلرہ کورہ سوق اولوندقلری دیگر بشری محاولات حقتندہ کی نظر وتلقیسی کہی در . دیدکلری اولورده امتلر ؛ مترقی حیاتک الجاسیلہ برکون حربدن واز کچمکدہ مضطر قالیرلرسہ بزده اوزمان بزملہ مسالتکار اولوق ایستہینلرہ :

(وان جنحوا للسلم فاجتنب لها وتوكل على الله، وان ارادوا ان يمدعوك فان حبيك الله و من اتبعك من المؤمنين — صلحه ميل ايدرلرسہ سنزده ایت ، والله متوكل اول ؛ یوق مقصدلری سنی آلداتمق ایسہ اللہ ایلہ اطرافکدہ کی اهل ایمان ساکاکافی در . صاقین هیچ قنور ایتمہ !) آیت کریمہ سنی تلاوت ایدمرک اللرمزی اوزاتیرز .

ایشتہ بز مسلمانلرہ جهاد حاضرده طوفرہ یولی کوسترین ازلی وابدی حکملر بونلردر .

عبداللطیف نورار